

Kommitté 2 – Miljöansvar och grön tillväxt

Innehåll

Kommitté 2 - Miljöansvar och grön tillväxt.....	2
Märkning av livsmedel och matsvinn – motion 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 och 2.7	2
Plast - motion 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14 och 2.15.....	5
Regelverket för livsmedel – motion 2.16, 2.17, 2.18, 2.19 och 2.20	8
Förnybar energi och elskatter – motion 2.21, 2.22, 2.23, 2.24, 2.25, 2.26, 2.27, 2.28 2.29 och 2.31	10
Vatten och vattenkraft – motion 2.32, 2.33, 2.34, 2.35, 2.36 och 4.14.1	14
Dricksvatten och föroreningar – motion 2.37 och 2.65.....	16
Enskilda avlopp och slamspridning - motion 2.38, 2.39, 2.40 och 2.41	17
Bioekonomi – motion 2.42.....	21
Miljömål, klimat och art- och habitatskydd – motion 2.43, 2.44, 2.45, 2.46 och 2.47	22
Naturskyddsarbete på Gotland - motion 2.48 och 2.49.....	25
Miljöförbättringar – motion 2.50	27
Fossilfria investeringar – motion 2.51 och 2.52.....	28
Inlagring av biokol - motion 2.53.....	29
Skogens klimateffekt – motion 2.54	31
Kartläggning av fossila subventioner - motion 2.55	32
Biltvättsförbud - motion 2.56.....	33
Sopimport – motion 2.57.....	34
Produkt- och materialåtervinning – motion 2.58	35
Klimatet – motion 2.59.....	36
Övergödning och hästnäring – motion 2.60	37
Invasiva arter - motion 2.61	38
Lokala miljöregler - motion 2.62	39
Miljöprovning - motion 2.63.....	39
Alunskiffer – motion 2.64	40
Nobelpris till klimatforskning – motion 2.66.....	41
Tillståndprocess för vindkraft – motion 2.67	41

Kommitté 2 - Miljöansvar och grön tillväxt

Märkning av livsmedel och matsvinn – motion 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 och 2.7

Motionären föreslår att:

2.1.1 Förbud att slänga mat/livsmedel från stora butiker, i likhet med beslutet i Frankrike.

2.1.2 En översyn av datummärkningen för att strama upp gränserna för "bäst före datum".

2.1.3 Ökad kunskap om konsekvenserna av att kasta mat, moraliskt, etiskt, ekonomiskt och påverkan på miljön.

2.2 Kött- och jordbruksprodukter som produceras i Sverige märks med lokal ursprungsmärkning, innefattande län och namn på uppfödare/odlare.

2.3 Centerpartiet jobbar för att ändra lagstiftning så att matvaror måste döpas tydligare efter vad de innehåller.

2.4.1 Centerpartiets riksdagsgrupp verkar och påverkar med tillgängliga medel att statliga, kommunala och landstings institutioner upphör med denna form av svinn.

2.4.2 Åtgärder vidtas för att minska denna form av miljöpåverkan.

2.5 Centerpartiet verkar för att ersätta bäst före-datummärkningen på livsmedel med produktionsdatum och en bästa smak garanterad till-märkning.

2.6 Verka för att om en tillsats har ett animaliskt ursprung, likt allergener, ska detta synliggöras på livsmedels ingrediensförteckning.

2.7 Centerpartiet ska verka för att samtliga animaliska produkter som finns på livsmedelsmarknaden skall märkas med huruvida antibiotika använts förebyggande vid råvarans produktion eller inte.

Partistyrelsens yttrande:

Konsumenters efterfrågan och köpvilja är i stor grad styrande för de livsmedel vi i dag konsumerar och vilka som säljer bäst. Politiken ska inte tvinga konsumenten till särskilda val men däremot säkerställa att information finns tillgänglig för dem som är engagerade och underlätta möjligheten att själv välja mat som är bra för hälsa och miljö. Detta kan exempelvis ske genom tydlig och lättillgänglig information i form av bland annat miljömärkningar som nyckelhålet och ursprungsmärkningar, konsumentupplysningstjänster, produktinformation i butiker samt webbaserad information. Informationen behöver vara lättillgänglig och inte försvåra tolkningen av en produkt för konsumenten. Detta möjliggör för konsumenter och

andra aktörer att göra ansvarsfulla och hållbara val av produkter och tjänster och att ställa om till mer hållbara livsstilar.

Ursprungsmärkning av kött, mejeriprodukter, frukt och grönt är en metod för att möjliggöra för konsumenterna att göra medvetna val. Sex av tio konsumenter tycker att ursprung är bland de viktigaste faktorerna när det gäller att välja mat. Det är också ett sätt att stärka det svenska jordbrukets konkurrenskraft. På Sverigenivå bör principen vara frivilliga märkningar, och vi ser mycket positivt på de initiativ som tagits av branschen och dagligvaruhandeln med ursprungsmärkning av kött, mjölk och andra varugrupper.

En annan typ av märkning på livsmedel är bäst-före-märkningen som i många fall kan upplevas som missvisande och utgöra en anledning till att matsvinn uppstår. En bäst-före-märkning kan uppfattas som att livsmedlet blir oätligt efter det passerade datumet trots att så oftast inte är fallet. Medvetenheten behöver öka hos konsumenterna om livsmedels hållbarhet och samtidigt kan en förändring av märkningen till ”minst hållbar till” öka förståelsen för att livsmedlet håller sig ytterligare en tid efter att datumet passerats, och detta verkar Centerpartiet för. På vissa livsmedelsgrupper kan det vara befogat att överväga att ta bort märkningen, såsom matprodukter med lång hållbarhet som pasta och kaffe.

För att ytterligare hantera matsvinnet vill Centerpartiet införa ett nationellt mål för att minska matavfall och matsvinn. Sedan tidigare finns ett mål om att öka insamlingsgraden av biologiskt nedbrytbart avfall, men att gå ett steg längre är att införa ett mål om minskning av matavfall och svinn för att förebygga att avfallet uppstår. Ett sådant mål finns inte i dag, vilket gör det svårt att visa en tydlig viljeriktning som driver på insatser hos aktörer. I samband med att ett nationellt mål införs bör även ett etappmål införas för att tydliggöra målet och möjliggöra uppföljning, liksom man gör med miljö kvalitetsmålen.

Konsumenterna ser inte sin delaktighet i matavfall och resonerar att det är andra som slänger mat men inte jag själv. Därför måste man öka förståelsen för sitt eget agerande. Ett sätt att uppmärksamma konsumenterna är att visa hur mycket pengar de kan spara genom att minska matsvinn.

För att nå ut med informationen till konsumenterna är det möjligt att nyttja en långsiktig kampanj, till exempel genom att fortsätta med Sammanätverket (Samverkansgrupp för minskat matavfall). Nätverket har visats vara värdefullt att träffa och utbyta erfarenheter med andra i livsmedelskedjan och har bidragit till ökad kunskap och förståelse inom området. Samma är en åtgärd som främjar ett fortsatt nationellt matsvinnarbete även efter avslutat regeringsuppdrag genom att upprätthålla relationer samt att myndigheterna framöver agerar enhetligt och drar nytta av varandras kunskaper och resurser på området.

Butiker behöver i dag registrera sig som foderleverantörer för att få lämna överbliven mat till foder. Detta upplevs som ett hinder och bidrar till att det onödiga matavfallet ökar. Därför bör lösningar tas fram till hur det är möjligt att förenkla för butiker att kunna lämna överbliven mat som kan användas till djurfoder. En viktig aspekt att ta hänsyn till vid ett sådant förenklande är dock att foder av matavfall från olika livsmedel inte blandas eller innehåller ämnen som till exempel hormoner som kan vara skadliga för djuren. Här kan ett system behövas för att bland annat separera maten så att det inte blandas.

Frankrike har infört en lagstiftning där butiker med en yta större än 400 kvadratmeter förbjuds att slänga mat utan tvingas istället att teckna avtal med välgörenhetsorganisationer dit maten ska skänkas. Gör man inte detta riskerar man böter upp till 70 000 euro eller fängelse i två år. Förslaget trädde i kraft 2016. I Sverige har butikerna ett aktivt arbete med att minska matsvinn såsom att rea ut matvaror med kort hållbarhet eller ingå frivilliga avtal med välgörenhetsorganisationer. Samtidigt är det framför allt i konsumentled där de största problemen med matsvinn uppstår. Med ovanstående förslag kan matsvinnet minskas utan att tvingande lagstiftning behövs i detta skede.

Alla påståenden, så kallade "claims", på livsmedelsförpackningar är reglerade via EU-lagstiftning och tolkas sedan av ansvarig myndighet. Dessa påståenden är till för att tydliggöra för konsumenten vad en produkt innehåller liksom vad man kan förvänta sig utav den. När det gäller namnet på en produkt så har en del livsmedelsgrupper skyddade beteckningar, såsom att en korv måste innehålla en viss procent kött för att få kallas korv. Motsvarande krav finns för till exempel choklad och honung. Däremot är det inte rimligt att alla livsmedel ska ha sådana skyddade beteckningar då det samtidigt leder till omfattande regleringar och ökad administration dels för ansvarig myndighet men även för företagen. Ingrediensförteckningen syftar till att tydliggöra innehållet i en produkt och därav står exakt vad som ingår i en produkt. Sedan kan konsumenten själv ta ett aktivt beslut när det gäller att välja mellan snarlika produkter utifrån angivna mängder av en ingrediens man är särskilt intresserad av. Om exakt angivna mängder inte skulle stå på ingrediensförteckningen skulle det vara vilseledande.

Tillsatser har exempelvis tilldelats E-nummer för att kunna tolkas lika i alla EU-länder och för att slippa skriva ut långa komplicerade namn som skulle ta upp en stor yta på en liten förpackning. För de tillsatser som har ett ursprung som kan vara problematiskt för en allergiker behöver detta skrivas ut i fet text, exempelvis om lecitin från soja används. Det är viktigt att tydlig information finns om alla typer av allergener, även de med animaliskt ursprung, för att inte riskera människors hälsa. Därutöver finns också frivilliga märkningar som tydliggör om produkten endast innehåller tillsatser med icke-animaliskt ursprung.

Många mervärden från svenska livsmedel och livsmedelsindustri skulle kunna kommuniceras via hälsopåståenden såsom att Sverige har bland världens högsta smittskydd, och låg användning av antibiotika. Lagstiftningen i dag anses däremot vara alltför rigid, vilket kräver politiskt engagemang för att förändra och vilket Centerpartiet också driver. Exempelvis finns det hälsofördelar med att konsumera fil och yoghurt då dessa produkter innehåller nyttiga bakterier som är bra för magen, men detta får inte längre kommuniceras. Ett annat exempel är när ett företag lyckas med en minskning av salt- eller sockerhalten i sin produkt och ändå inte har möjlighet att kommunicera detta om inte sänkningen är på 30 procent i ett svep. Vi anser att regelverket för hälsopåståenden kan förbättras, utan att riskera att det urvattnas, för att öka trovärdigheten för högkvalitativa livsmedel med hög säkerhet. Avseende antibiotikaanvändningen förespråkar Centerpartiet i första hand ursprungsmärkning och ökad information till konsumenterna om mervärdena med svenska livsmedel.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

2.1.2

2.1.3

2.3

2.4

2.5

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

2.1.1

2.2

2.6

2.7

Plast - motion 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14 och 2.15

Motionären föreslår att:

2.8.1 Som ett led i giftfria miljöer för våra barn skall Centerpartiet aktivt arbeta för ett förbud för petroleumbaserade produkter som konstgräs och gungställningsmattor i barnens utemiljöer på skolor, förskolor och parker.

2.8.2 Centerpartiet aktivt i upphandlingar av lekytor skriver in att biobaserade material eftersträvas.

2.9.1 Centerpartiet skall arbeta för att hindra utbyggnad med konstgräs av denna typen på lekplatser, parker, bollplaner och i gatumiljöer som rondeller.

2.9.2 Centerpartiet aktivt skall arbeta för att fasa ut dessa petroleumbaserade konstgräsmaterial och markmaterial där de idag finns anlagda i våra ute miljöer.

2.9.3 Centerpartiet i upphandlingar skriver in att biobaserade marktäckningsmaterial är eftersträvansvärt.

2.10 Centern tar initiativ för att bryta trenden som leder mot ett inplastat samhälle samt går före med förslag om åtgärder för en succesiv minskning av plasten som inte oundgängligen behövs.

2.11 Centerpartiet, på alla nivåer, på lämpliga sätt arbetar aktivt för att driva på utvecklingen för att få våra idrottsanläggningar och utomhuslekplatser hållbara.

2.12 Handeln får ett direktiv på att ersätta plastkassar mot tygkassar.

2.13.1. Plastkassar ska förbjudas.

2.13.2 Grönkaspåsar i plast ska förbjudas.

2.13.3 Bestick, muggar och tallrikar i plast ska förbjudas.

2.13.4 Plastmängden i produktförpackningar ska minskas.

2.14.1 Centern upplyser och påverkar medborgarna om att använda andra material.

2.14.2 Centern Globalt arbetar för att minska användningen av Plast Avfallsdumpning i havet.

2.15 Verka för att snabbt nedbrytbara produkter skall premieras, istället för användandet långsamt nedbrytbara produkter.

Partistyrelsens yttrande:

Att berg av plastskräp flyter omkring i våra hav är ett känt problem. Av den totala mängden nedskräpande föremål i haven så utgörs cirka 60 – 90 procent av plast. Fåglar, fiskar och marina däggdjur riskerar att äta eller trassla in sig i plasten så att de svälter ihjäl eller kvävs. Enbart på den svenska västkusten beräknas årligen flera tusentals kubikmeter skräp flyta i land.

Mikroplaster tillsätts också i hygienartiklar som tandkräm eller duschgel och förs från våra avlopp till reningsverken och i viss utsträckning ut i vattendragen där de äts av plankton. Detta lyftes under partistämman 2015 i stämmoprogrammet Resultat för miljön. Av detta beslutade partistämman att miljöavgift på fossilt tillverkade plastpåsar bör införas och att det på sikt görs en översyn för utfasning av fler fossilt tillverkade plaster till förmån för förnyelsebar plast och att mikroplaster från hygienartiklar fasas ut med omedelbar start.

Förslaget om miljöavgift på plastpåsar kom till efter ett EU-direktiv där varje medlemsland ska verka för utfasning av en specifik form av engångsplastpåsar av viss tjocklek. Ett förbud skulle gå mot EU:s regler om fri rörlighet för varor. Medlemsländerna har hanterat detta olika där de flesta har infört en avgift på plastpåsar för att minska plastförbrukningen, vilket är i linje med Centerpartiets förslag. Centerpartiet vill hellre se en kostnad på det som är skadligt för miljön än ett förbud då en ökad kostnad också kan stimulera innovationer och företag att ta fram miljöbättre bäralternativ och även andra produkter som tidigare bara funnits i plast. Däremot anser vi inte att det är upp till politiken att besluta åt privata företag, som handeln, att man ska ersätta plastkassar med tygkassar. Politiken kan bestämma olika typer av styrmedel men hur privata företag agerar inom dessa är upp till dem. Regeringen har valt en annan väg att gå genom att enbart förse konsumenter med information om plastens miljöpåverkan. Centerpartiet tror på att en kombination av ekonomiska styrmedel och information är mer effektivt. Med enbart information överlämnas allt ansvar till konsumenten, medan komplementet med en avgift kan bidra till minskad förbrukning.

Centerpartiet arbetar för att minska spridningen av plast i ekosystemen liksom att ersätta fossila plaster med biobaserade och verka för en cirkulär ekonomi. I partistämmoprogrammet 2017 Miljöansvar och grön tillväxt fortsätter Centerpartiet att arbeta för ett samhälle med mindre plast i vår miljö genom att föreslå ett utvecklat samarbete med Östersjöländerna för att

hantera spridning av mikroplaster i Östersjön vilket inkluderar både regelverk och avancerad rening i reningsverken för att hantera problemet uppströms.

En särskilt viktig del i arbetet med en giftfri vardag är att skydda barn och unga från skadliga ämnen och material, och förhindra att dessa sprids till naturen. Därför är det viktigt att verka för miljömässigt hållbara idrottsanläggningar och utomhuslekplatser med giftfria material. Vi vill därför minska användning av däckrester i konstgräsplaner, där däckrester används som granulatomaterial. Återanvändning är i grund och botten bra men gamla bildäck kan innehålla flera skadliga ämnen som vi inte vill återinföra i kretsloppet och inte bör finnas där barn leker och idrottar.

Centerpartiet anser att större andel biobaserade material är viktigt för att uppnå miljömässigt hållbara och hälsosamma miljöer på konstgräsplaner och andra lekytor, särskilt som dessa framförallt används av barn. Här har kommuner ett stort ansvar som upphandlare. Många kommuner har gått före genom att upphandla bättre material till konstgräsplaner och lekplatser men fler kan följa efter. Det är också viktigt att en miljökonsekvensbeskrivning görs vid denna typ av anläggningar och att den även tar hänsyn till indirekta effekter såsom spridning av mikroplaster eller giftiga ämnen.

Mikroplaster hamnar i våra vattendrag också från syntetfiber som finns i våra kläder och som försvinner ut med avloppsvattnet när vi tvättar. Centerpartiet arbetar för att främja innovativa biobaserade material liksom en cirkulär ekonomi där kretsloppet sluts och ämnen återförs in i cirkeln istället för att bli avfall i vår miljö, däremot är det viktigt att skadliga ämnen inte återförs i systemet.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

2.8.2 att Centerpartiet verkar för att det i upphandlingar av lekytor skrivs in att biobaserade material eftersträvas.

2.11 att Centerpartiet, på alla nivåer, på lämpliga sätt arbetar för att aktivt driva på utvecklingen för att få våra idrottsanläggningar och utomhuslekplatser hållbara.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

2.8.1

2.9

2.10

2.13.4

2.14

2.15

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

2.12

2.13.1

2.13.2

2.13.3

Regelverket för livsmedel – motion 2.16, 2.17, 2.18, 2.19 och 2.20

Motionären föreslår att:

2.16 Centerpartiet i riksdagen verkar för förenklade regler som gör det möjligt att driva småskalig bär- och syltproduktion på landsbygden.

2.17 Partistämman ställer sig bakom det som motionen föreslår, att offentlig sektor betros med att själva upphandla sin mat samt att om procentmål ska uppställas ska de i första hand omfatta mat producerad i Sverige.

2.18 Centerpartiet driver på för att få ett regelverk som innebär att den mat som upphandlas av det offentliga minst ska uppfylla de lagar och krav som gäller vid produktion av mat i Sverige.

2.19 Samtliga Sveriges kommuner skall implementera den modell för livsmedelskontroller som bygger på efterhandsdebitering, det vill säga att företagaren endast betalar för de faktiska timmar som utförd kontroll tagit i anspråk samt en årlig avgift motsvarande fasta kostnader för kommunens tillsyn, solidariskt fördelat på kommunens kontrollobjekt.

2.20.1 Centerpartiet tydligt tar ställning för att de livsmedel som köps in genom offentlig upphandling, måste uppfylla minst samma krav som ställs på den svenska livsmedelsproduktionen.

2.20.2 Centerpartiet tydligt tar ställning för ett krav om att de livsmedel som försäljs genom dagligvaruhandeln, måste uppfylla minst samma krav som ställs på den svenska livsmedelsproduktionen.

2.20.3 Centerpartiet utarbetar en tydlig politik angående hur vi ska kunna konkurrera trots vårt idag mer kostsamma regelverk.

2.20.4 Centerpartiet verkar för en myndighetsutövning med syfte att samarbeta med det svenska lantbruket för ett bra djurskydd och övrig regelkontroll.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet har i livsmedelsstrategin presenterat över 90 konkreta förslag för att stärka det nationella livsmedelsföretagandet. I regeringsställning tillsatte Centerpartiet Konkurrenskraftsutredningen (SOU 2015:15), som satte fingret på ett antal viktiga åtgärder

som behöver genomföras för att stärka konkurrenskraften i primärproduktionen. För att få en stark livsmedelsproduktion i Sverige måste konkurrenskraften i hela livsmedelskedjan stärkas. Företagen i förädlingsindustrin pekar i utredningen ut ett antal områden som hämmar svensk förädlingsindustris konkurrenskraft. De lyfter fram höga arbetskraftskostnader, höga skatter och avgifter samt byråkrati och regelkrångel som viktiga delar för politiken att ta tag i. Samma områden lyfter även företag inom besöksnäringen fram. Centerpartiet arbetar därför redan för att prioritera sänkta kostnader och regelförenklingar för att stärka företagen inom livsmedelsbranschen.

I Centerpartiets livsmedelsstrategi argumenterar vi för ett mer brett och utökat dialogfrämjande mellan myndighet och lantbrukare. Fokus bör skifta från ett myndighetsperspektiv till ett tydligare brukarperspektiv, vilket tydligt bör framgå av myndighetsinstruktioner och regleringsbrev. Ett mer dialogbaserat agerande kommer att minska risken för misstag och fel och därmed både minska negativa effekter och ge effektivare användning av myndigheternas resurser. Myndigheter som arbetar med livsmedelsföretag bör i högre utsträckning tillhandahålla information samt underlätta och stödja livsmedelsföretagande.

En av motionärerna föreslår att krav sätts upp på att det som inte produceras i Sverige med de nuvarande regelverken, ska heller inte få säljas i matvarubutiker. Detta är dock inte möjligt med hänvisning till EU:s grundläggande princip om fri konkurrens inom EU. Ur ett annat perspektiv är det också problematiskt att ställa sådana krav på livsmedel ur ett handelsperspektiv. Det skulle missgynna handelsavtal och den svenska ekonomin.

Redan idag finns möjligheten för kommuner och landsting att ställa djurskyddskrav motsvarande svensk djurskyddslagstiftning vid upphandling av livsmedel. Detta är ett sätt att öka det svenska lantbrukets konkurrenskraft. I Alliansen vill vi dessutom att det inom statlig verksamhet ska finnas krav på upphandling av livsmedel med god miljöhänsyn men också med gott djurskydd, motsvarande en nivå som svenskt djurskydd. Även när livsmedelsupphandlingar görs av andra offentliga aktörer, såsom kommuner och landsting, är det önskvärt att motsvarande krav ställs. I Centerpartiets livsmedelsstrategi driver vi frågan om att det vid offentlig upphandling ska ställas krav på miljöhänsyn och djurskyddsregler motsvarande svensk nivå. Däremot vill vi inte sätta upp procentmål eller årtal för vilken produktionsform som ska främjas vid upphandling eller vilket ursprung livsmedlen ska ha. Det styrande bör vara sund, hållbar och säker mat och där svensk standard på djurskydd främjas men inte att politiken på detaljnivå ska reglera inköpen. Med Centerpartiets förslag för offentlig upphandling främjas det som är bäst för miljön och djuren.

Det är oacceptabelt att livsmedelsföretag ska behöva betala en årlig avgift för en kontroll som inte genomförs. Det hämmar ekonomin och konkurrenskraften i Sveriges livsmedelsföretag. Efterhandsdebitering av livsmedelskontroll lyftes i Statskontorets rapport Avgifter i livsmedelskontrollen. Förslag på en mer effektiv avgiftsfinansiering (2015:17). Denna konstaterade att det finns fördelar med efterhandsdebitering något som Centerpartiet också är för. Utredningen konstaterade att vissa kommuner hade problem med att genomföra livsmedelskontroller, därför valde den rödgröna regeringen att först utreda orsaken till dessa kommuners problem med kontrollen. Centerpartiet vill att regeringen skyndsamt ska

presentera ett förslag på efterhandsdebitering av livsmedelskontroll för att stärka konkurrenskraften inom livsmedelskedjan.

Partistämman beslutade att Centerpartiet ska verka för:

Att företagaren vid livsmedelskontroller endast betalar en årlig avgift och för de faktiska timmar som utförd kontroll tagit i anspråk.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

2.16

2.18

2.19

2.20.1

2.20.3

2.20.4

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

2.17

2.20.2

Förnybar energi och elskatter – motion 2.21, 2.22, 2.23, 2.24, 2.25, 2.26, 2.27, 2.28 2.29 och 2.31

Motionären föreslår att:

2.21 Centern initierar en utvärdering av nuvarande regelverk för småskalig solelproduktion samt arbetar för förenklingar som gynnar och stimulerar till fler framtidsinvesteringar.

2.22 Målet för förnybar elproduktion bör höjas från 28 TWh till 35 TWh/år motsvarande 20% till 25%.

2.23 Momsen slopas och att detta finansieras med slopat solcellsbidrag.

2.24 Instifta en lag som tvingar kraftbolagen att erbjuda alla solcellsproducenter att lagra producerad solcellsström upp till 12 månader.

2.25 Centerpartiet ska verka för en förändring av dagens stimulansstöd för elproduktion från solceller, så att även ideella föreningar kan få del av stödet.

2.26 Verka för ett rikstäckande beslut om en omarbetning av eltaxorna för att stimulera brukare till sparåtgärder.

2.27 Införa ett Solenergiprogram för hela Sverige med särskilda riktningar mot gles- och landsbygd

2.28.1 Införa ett Solenergiprogram för hela Sverige med särskilda riktningar mot gles- och landsbygd

2.28.2 Kommuner i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan erbjuder kurser om solenergi

2.28.3 Kommunkretsar kan utse solenergiambassadörer som verkar för att sprida kunskap och etablera nätverk i gles- och landsbygd

2.29 Regelverket för skattereduktion för andelsägd förnybar elproduktion ändras så att alla som investerar i grön el, solkraft och vindkraft, kan få lika villkor.

2.31.1 Skyldigheten att betala energiskatt på förnybar el för egen användning, oavsett anläggningsstorlek, återigen avskaffas.

2.31.2 Effektgränsen för energiskatt på solel till elnätet, för närvarande 255 kW, ska gälla per fastighet alternativt anläggning, istället för som idag per organisationsnummer

2.31.3 Det tydliggörs att toppeffektbegränsningen för solcellsanläggningar i skatteregler mm gäller vid nätanslutningen / på växelströmssidan av växelriktaren om sådan finnes

2.31.4 Årsavgifter, bostadshyror eller andra moms fria hyror inte ska medräknas i omsättningsbeloppet som avgör när moms skyldighet inträder för BRF:er eller andra fastighetsägare, så att de undantagsregler för momsredovisning för mindre omsättning som regeringen infört (för närvarande 30 000 kr per år) får en praktisk betydelse även för fastighetsägare utan annan momspliktig omsättning än solelsförsäljning till elnätet.

2.31.5 Kravet i skattereglerna för skattereduktion för elproduktion till abonnemangssäkring på max 100 A tas bort.

2.31.6 El som distribueras till boende i flerbostadshus som ligger på samma fastighet som elproduktionsanläggningen uttryckligen skatterättsligt ska räknas som intern användning, oavsett om särskild årsavgift eller hyrestillägg baserat på elförbrukning tillkommer.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet arbetar för att Sverige ska ha ett helt förnybart energisystem och står bakom ambitionshöjningen inom elcertifikatsystemet som var en del av energiöverenskommelsen som slöts i juni 2016. Centerpartiet har drivit ett antal frågor inom förhandlingarna för att minska risken för de aktörer som investerat tidigt inom system och som riskerar en försämrad ekonomisk situation om priser på elcertifikat är alltför lågt. På längre sikt kan det finnas anledning att genomföra ytterligare justeringar inom elcertifikatsystemet men det är inte aktuellt i nuläget.

För att solelsproduktionen i landet ska öka tror inte Centerpartiet att det behövs mer pengar till investeringsstöd – vad som krävs är ökade incitament och minskat krångel för mikroproducenter av förnybar el. Det befintliga solcellsstödet har fungerat dåligt. Väntetiderna på att få besked är väldigt långa och dessutom har pengarna tagit slut snabbt. Hela Sverige har goda förutsättningar att öka produktionen av solel. Vi anser inte att det behövs ett särskilt solenergiprogram med särskilda riktningar mot gles- och landsbygd. Istället vill vi fortsätta minska regelkrånglet och förbättra förutsättningarna så att fler vill ta steget att bli mikroproducenter av förnybar el. På partistämman i Falun antogs ett beslut om att arbeta för en planeringsram till år 2030 om 4 TWh solvärme och 4 TWh solel, på samma sätt som för vindkraft. Det är också viktigt att kommuner arbetar med rådgivning och information till dem som står i begrepp att investera i solelsproduktion, men det är en fråga som det beslutas om lokalt. Likväl uppmuntrar Centerpartiet utbildningar och kurser om solenergi.

Centerpartiet har länge verkat för att momsplikten som infaller om du säljer överskottsel ska slopas. Momsplikten utgör ett krångligt hinder för den som producerar sin egen el. Dels minskar regelbördan för den enskilda producenten och dels ökar incitamenten ekonomiskt att producera egen el. Tack vare Centerpartiets påtryckningar meddelade regeringen att momsplikten slopas för mikroproducenter från den 1 januari 2017.

Energilager kommer spela en allt viktigare roll i energisystemet för att tillvarata väderberoende elproduktion, till exempel solel. Vi i Centerpartiet har länge haft ett särskilt stöd för energilager i vår budget och regeringen har nu också valt att följa efter. Resultatet har blivit att det går att ansöka om bidrag till lagring av egenproducerad elenergi. Tanken är att det ska göra det lättare för privatpersoner att dra nytta av sina solcellsanläggningar. Centerpartiet anser att det är en bättre väg att gå än att lagstifta om att kraftbolagen ska lagra mikroproducenternas el.

Vi vill också ge fler möjlighet att bli mikroproducenter. I dag är det så att om solceller sätts upp på exempelvis en bostadsrättsförening är det enbart bostadsrättsföreningen som kan göra skatteavdrag för det elöverskott som levereras ut på nätet. Vi vill möjliggöra för enskilda boenden i till exempel bostadsrättsföreningar att bli mikroproducenter. På samma sätt tycker vi att det ska bli möjligt att köpa andelar i mikroproduktion av el även om du själv inte bor på en gård där vindsnurran eller solcellerna är belagda. För ideella föreningar som vill göra skatteavdrag för producerad överskottsel finns ett skattetekniskt problem med dagens hantering. Återbäringen sker inte direkt mot elskatten utan mot inkomst vilket gör att ideella föreningar inte kan göra avdraget. Det är olyckligt eftersom det kan finnas ideella föreningar med goda förutsättningar att producera el och leverera till nätet, men i nuläget anses frågan för skattetekniskt komplicerad för att kunna justeras.

Centerpartiet kommer fortsätta arbetet för att minska regelkrånglet och underlätta för mikroproducenter av el. Några steg har tagits i och med den slopade momsplikten, men det finns fortfarande mer att åtgärda, till exempel anser vi att återbetalningen av ersättningen för levererat överskott ska ske snabbare, precis som det gör för RUT- och ROT-avdragen. Det ger en tydligare koppling mellan produktion och användning för den enskilda mikroproducenten. I motion 2.31 påtalas flera tekniska justeringar som behöver göras för att uppnå förenklingar för mikroproducenter. Centerpartiet tar inte ställning till var och en av dessa utan instämmer i behovet av fortsatta förenklingar och att arbetet med regelförenkling måste fortsätta.

Regeringen införde 2016 en skatt på solel. Skatten innebar att investeringstakten i solel minskade. Efter hård kritik lyssnade regeringen på Centerpartiet och aviserade att man skulle sänka den skatt man själv infört. Centerpartiet vill helt avskaffa denna kontraproduktiva skatt. Även om regeringen backat angående skatten och den ekonomiska bördan har lättat så kvarstår administrativt krångel för den som vill investera i solel. Det är fortsatt så att om en juridisk person äger en anläggning över 255 kW behöver denne betala 30 öre/kWh i energiskatt för den egenkonsumerade elen som producerats i den anläggningen. Centerpartiet anser att det principiellt är fel och att el som producerats för egen användning ska vara skattefri.

I stämmoprogrammet Miljöansvar och grön tillväxt förs ett resonemang om åtgärder som kommer att krävas för att öka användarflexibiliteten på elmarknaden. Det måste finnas tydligare incitament för elanvändare att planera sin elanvändning.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

- 2.21
- 2.23
- 2.26
- 2.29
- 2.31

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

- 2.22
- 2.24
- 2.25
- 2.27
- 2.28

Vatten och vattenkraft – motion 2.32, 2.33, 2.34, 2.35, 2.36 och 4.14.1¹

Motionären föreslår att:

2.32.1 Centerpartiet med kraft verkar för att ägare till småskalig vattenkraft hålls skadeslösa i fråga om processkostnader när myndigheterna tar initiativ till omprövningar och nyprövningar av gamla tillstånd och där vattenverksamheten kan sägas ha tillstånd av gammal hävd.

2.32.2 Centerpartiet verkar för att det förutom finansiering från kommande vattenkraftsfond skall finnas möjlighet till statliga bidrag för byggande av laxtrappor och liknande.

2.32.3 Centerpartiet verkar för en översyn av grunderna för svenska myndigheters agerade för att uppfylla kraven i EU:s vattendirektiv i syfte att målet skall vara ett gott vatten och att avsaknaden av vissa fiskarter inte skall vara grund för utrivning av småskalig vattenkraft.

2.32.4 Centerpartiet verkar för att en ny klassificering av Sveriges vattendrag genomförs där vattendrag med småskalig vattenkraft klassas som modifierade eller kraftigt modifierade och att denna skickas in till EU och i fortsättningen därmed utgör grunden för svenska myndigheters fortsatta arbete med vattendirektivet.

2.33.1 Det snarast görs en översyn av tolkningen av EU:s ramdirektiv för vatten.

2.33.2 Regeringen via sina länsstyrelser avbryter pågående processer tills dess att översynen är klar och politiska beslut om tolkningen fattats.

2.34.1 Den småskaliga vattenkraften ses som en resurs som ges möjlighet att utvecklas.

2.34.2 Kostnaderna för miljöprövning och eventuella miljöåtgärder måste vara rimliga utifrån verksamhetens omfattning.

2.35 Vattenkraften i Sverige prövas mot Miljöbalken.

2.36.1 Samtliga vattenkraftstationer under 500kW får ha kvar sina elcertifikat.

2.36.2 De fråntas omprövningsrätten gällande vattendomar.

4.14.1 På riksnivå poängtera det olämpliga i att, via vattendirektivets negativa syn på lokal elkraftproduktion, Sverige blir ytterligare centraliserat och därmed ömtåligt inom energisektorn. I detta ska också dricksvattenaspekten ingå.

Partistyrelsens yttrande:

Vattenkraften är förnybar och har stor betydelse för elproduktionen i Sverige. Småskalig och decentraliserad energiproduktion, däribland vattenkraft, fyller en viktig funktion för att kunna reglera elsystemet och elnät och gör det mindre sårbart för störningar. Det är därför angeläget att regelverk och prövningsprocesser, inte minst för den småskaliga vattenkraften, måste

¹ 4.14.2-3 behandlas i yttrande Försörjning i kris och krig samt totalförsvarsplanering i kommitté 4.

utformas på ett rimligt och effektivt sätt där miljönytta och kostnader vägs mot varandra och att hänsyn tas till äganderätt och kulturhistoriska värden.

Under en tid har skarp kritik riktats mot ett antal myndigheter och länsstyrelser i hur man hanterat frågor om prövning av framför allt småskaliga vattenkraftverk. Mot bakgrund av detta och den kritik som riktats mot Sveriges genomförande av EU:s ramdirektiv av vatten från Kommissionen, tillsatte Alliansregeringen 2012 en utredning för att se över lagstiftningen för vattenverksamheter. Då nuvarande regering dröjt med att genomföra nödvändiga förändringar och i avsaknad av tydliga direktiv från regeringen har dessvärre myndigheternas framfart kunnat fortsätta. Centerpartiet har därför i riksdagen motionerat om ett moratorium, ett tillfälligt stopp för alla pågående och nya prövningar av vattenkraft, till dess ett nytt regelverk finns på plats. Det har dock inte funnits majoritet för ett sådant beslut i riksdagen, och det har även avvisats av regeringen.

I den blocköverskridande energiöverenskommelse som slöts i juni 2016 har Centerpartiet drivit och fått igenom en sänkning av fastighetsskatten för all vattenkraft till samma nivå som andra energiproduktionsanläggningar. Överenskommelsen innebar också en förlängning och utökning av elcertifikatssystemet till 2030. I den proposition om förlängningen av elcertifikatssystemet som presenterades efter förhandlingar med partierna som ingått överenskommelsen i april 2017 har Centerpartiet sett till att inga förändringar görs vad gäller tilldelningen av certifikat till små anläggningar, vilket omfattar vattenkraften.

Dessutom kunde Centerpartiet i energiöverenskommelsen få med tydliga skrivningar om att prövningssystemet ska utformas på ett sätt som inte blir onödigt administrativt och ekonomiskt betungande för den enskilde i förhållande till den eftersträvade miljönyttan, samt att reglerna för omprövning av vattenverksamheter som vattenkraftverk och dammar bör förenklas så långt det är möjligt med hänsyn till behovet av att säkerställa en hållbar utveckling där våra vattenresurser inte kan betraktas som vilken resurs som helst. Vidare finns en överenskommelse med vattenkraftbranschen där de stora anläggningarna ska bidra till finansieringen att genomföra nödvändiga miljöförbättringar i små anläggningar genom skapandet av en fond.

För närvarande pågår fortsatt arbete mellan partierna som ingår i överenskommelsen om att genomföra dessa principer i lagstiftningen. Det är viktigt att lagstiftningen utformas så att ägande- och förfoganderätten värnas och att behovet av förnybar energi vägs mot behovet av miljöskydd. Det ska finnas en rättssäker process med en likvärdig tillämpning i hela landet, där kostnaderna för den enskilde inte blir orimligt betungade. Miljökrav motsvarande orörda vattendrag kan inte ställas på verksamheter som funnits på platsen i många generationer. Samtidigt är det viktigt att även vattenkraften på sikt omfattas av en modern tillståndsprocess och att åtgärder för att förbättra vattenmiljö och fiskbestånd görs. Kostnaden för sådana åtgärder ska vägas mot uppnådd miljönytta och vara rimlig för den enskilde.

Det kan finnas behov av att se över vattenförvaltningen i stort. Att i nuläget göra en sådan större översyn och revidering skulle dock leda till att nödvändiga reformer av befintligt regelverk skulle försenas. Resultatet skulle bli att den nuvarande situationen och osäkerheten om regelverket för den småskaliga vattenkraften förlängdes i flera år, vilket vore mycket olyckligt. Inom kort kommer Kommissionen inleda en större översyn av hela EU:s

ramdirektiv för vatten. Den är planerad att vara färdig 2019 och därefter kan det vara lämpligt att återkomma till frågan om hur direktivet genomförts i Sverige.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

2.32.1

2.32.3

2.32.4

2.33

2.34

2.36

4.14.1

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

2.32.2

2.35

Dricksvatten och föroreningar – motion 2.37 och 2.65

Motionären föreslår att:

2.37.1 Centerpartiet agerar så att det utreds vilken lagstiftning som krävs för att inom en snar framtid minimera föroreningarna av vattnet i Vättern.

2.37.2 Centerpartiet skall göra sitt yttersta för att denna lagstiftning därefter beslutas av Riksdagen.

2.65.1 WHO:s Water Safety Plans implementeras i svensk lagstiftning för att bättre förebygga hälsorisker för vattenburna sjukdomsutbrott i dricksvattenförsörjningen, nu och i framtiden.

2.65.2 Statens Livsmedelsverk ges i uppdrag att snarast påbörja detta arbete.

Partistyrelsens yttrande:

Tillgång till oändligt med rent dricksvatten har nog varit en självklarhet för svenska invånare. Men hoten mot vårt dricksvatten är mångfaldiga, i ökande grad aktuella och globalt är vattenbristen en utmaning och hot i nivå med klimatförändringarna.

Motionärerna lyfter behovet av att förstärka arbetet mot föroreningar och ett brett angreppssätt. Partistyrelsen instämmer i motionernas oro vad gäller hoten mot

dricksvattenförsörjningen. För att säkerställa att det är rent vatten vi har i kranen behövs krafttag för att skydda våra dricksvattentäkter. Med klimatförändringar och effekter som översvämningar ökar risken för jordskred, spridning av bakterier och förorenande ämnen.

Vatten är ett kommunalt ansvar och ska så förbli men staten behöver stötta kommunerna i deras arbete. Alla kommuner som inte redan gjort det bör göra en plan för dricksvattenförsörjningen, där risker och hot analyseras och hanteras. Tillgången till bra vatten följer inte kommungränser och den kommunala planeringen bör också samordnas regionalt. Staten bör stödja både beredskap för akuta situationer och metoder för lokala och regionala vattenplaner, i vilka hela kedjan från råvattentäkt till ledningsnät och där även beredskapsfrågor och krisåtgärder hanteras. Det nationella ansvaret för vattenfrågor är idag splittrat på flera myndigheter och behöver samordnas bättre och i detta har Livsmedelsverket en central roll. Det är också viktigt att i detta arbete beakta internationella ramverk och erfarenheter till exempel inom WHO och inom EU. Andra länder har haft större problem med dricksvattenförsörjning och Sverige kan lära av dessa. Vilka metoder och principer som är bäst lämpade i Sverige och som vara vägledande bör dock expertmyndigheter och bransch bedöma. Eftersom sådana principer och ramverk också utvecklas över tid, och ofta samspelar med varandra, så är det olämpligt att i detalj peka ut en särskild metod. Ofta är dessa av typen av regleras på förordnings och föreskriftsnivå, snarare än lagar beslutade i riksdagen.

Centerpartiet arbetar även med att förhindra spridning av föroreningar till våra vattendrag genom andra åtgärder vilket inkluderar hantering av mikroplaster, avancerad reningsteknik i reningsverken liksom att se över möjligheten att låta företag delta i drift och investering i VA-systemen.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

2.37

2.65

Enskilda avlopp och slamspridning - motion 2.38, 2.39, 2.40 och 2.41

Motionären föreslår att:

2.38 Centerpartiet tar ställning för mer helhetssyn, forskningsresultat och sunt förnuft i regelverket kring enskilda avlopp, som befrämjar lokala kretsloppslösningar i anslutning till det egna hemmet. En större hänsyn bör tas till de lokala förhållanden som råder på den aktuella platsen. En närodlad politik för enskilda avlopp behöver tas fram.

2.39.1 Centerpartiet skall driva krav på en liknande kretsloppsmålsättning som i Tyskland.

2.39.2 Centerpartiet skall driva krav på att kretsloppet stad – land inte leder till ökad risk för övergödning eller förorening av åkermark.

2.39.3 Centerpartiet väldigt tydligt tar ställning för frivillighet och verkar för att myndigheterna inte förespråkar en speciell tekniklösning vad gäller enskilda avlopp.

2.39.4 Allt kretslopp från människa till åker skall ske på ett sätt som ligger i linje med miljömålet om giftfri miljö och ingen övergödning. Tillförseln av föroreningar till åkermarken kan inte accepteras oavsett om det gäller metaller, organiska ämnen såsom läkemedelsrester eller antibiotikaresistenta bakterier.

2.39.5 Centerpartiet tillser att svensk matproduktion inte befläckas, och tappar mark gentemot utländska konkurrenter, på grund av att kommunerna vill att landsbygden skall ta emot slam från enskilda avlopp eller från kommunala reningsverk med miljöfarligt innehåll.

2.39.6 Det svenska lantbruket inte skall behöva lösa den problematik som kommunerna har i och med att Länsstyrelserna stoppat olika former av deponier.

2.39.7 Centerpartiets medlemmar och andra fastighetsägare på landsbygden inte skall behöva göra investeringar på 150 – 250000 kronor på ett system som motarbetar LRF:s ”Försiktighetsprincip” och den goda tanken ”Rent in – Rent ut”. Detta känns speciellt viktigt nu när svensk livsmedelsstrategi är aktuellt och det är tänkt att vi skall öka den svenska livsmedelsproduktionen.

2.39.8 Kommunerna är ”problemägare” när det gäller avloppsslam från enskilda avlopp och reningsverk och den rollen skall inte övertas av det svenska lantbruket.

2.39.9 Centerpartiet skall verka för att noggrannare kontroller och uppföljningar sker där slamspridning görs.

2.39.10 Centerpartiet skall verka för att föråldrade regler och föreskrifter regelbundet förnyas och anpassas till ny kunskap och nya regler där vi noggrant följer och bevakar EU-kommissionens och övriga EU-länders agerande.

2.40 Centerpartiet verkar för att metoden att sprida slam från reningsverk på åkermark ersätts med rena kretsloppslösningar mellan stad och land, där växtnäring, som t.ex. fosfor i ren form, separeras ur reningsverkens slam eller avloppsvatten, för återföring till åkermark.

2.41.1 Centerpartiet arbetar för att ett system införs vid hanteringen av enskilda avlopp som på ett effektivt och hållbart sätt tar hänsyn till både fastighetsägaren och miljönyttan.

2.41.2 Centerpartiet arbetar för möjligheten att göra undantag stärks i kravet om åtgärder av enskilda avlopp.

Partistyrelsens yttrande:

Utsläpp av orenat avloppsvatten bidrar till syrebrist och övergödning av våra hav och vattendrag liksom ökad risk för smittspridning och det är enligt Miljöbalken varje hushålls ansvar att se till att sådana utsläpp inte sker. Detta är inget som hushåll anslutna till det kommunala vatten- och avloppssystemet behöver tänka på då kommunen ansvarar för detta. Men för de med enskilt avlopp faller ansvaret på dem att uppfylla Miljöbalkens krav.

Det är kommunerna som har tillsynsansvar även för de enskilda avloppen i Sverige. Det är i samband med kommunens tillsyn det blir aktuellt med föreläggande om att byta avlopp om de inte klarar uppsatta regler. Att byta till nya avlopp kräver stora investeringar för den enskilda. Samtidigt innebär det kommunala tillsynsansvaret att bedömningar och agerande skiljer sig åt lokalt. Det sker även en individuell bedömning som bland annat innebär högre krav om fastigheten är nära vatten på grund av en förhöjd risk för utsläpp. Situationen är på många sätt ohållbar, både för miljön och för den enskilda fastighetsägaren.

Finland har en annan ordning. Fastigheter som ligger högst 100 meter från ett vattendrag eller hav eller i ett grundvattenområde som används eller lämpar sig för vattenförsörjning ska uppfylla reningskravet senast den 31 oktober 2019. Fastigheter som ligger minst 100 meter från vatten och som inte ligger i ett grundvattenområde som används eller lämpar sig för vattenförsörjning, kan istället uppgradera sitt avloppsvattensystem i samband med annan renovering. I Finland kan även kommunen göra fastighetsspecifika undantag från tidsfristen om mängden avloppsvatten är mycket liten eller om kostnaderna anses oskäliga.

Vi anser att Finlands hantering av enskilda avlopp är en intressant modell att inspireras av för att skapa ett tydligare nationellt regelverk gällande hanteringen av de enskilda avloppen baserat på avståndet till vattendrag för en bättre avvägning mellan miljönytta och kostnad. Det skulle leda till mer proportionalitet samt ett rättvisare system för hanteringen av enskilda avlopp i Sverige. Vi vill därför se över möjligheten att tillämpa det finska systemet eller snarlikt system för hantering av enskilda avlopp för att få ett mer effektivt och hållbart system som tar hänsyn till både fastighetsägare och miljön.

Om avloppsvattnet renas tillräckligt kan det istället ses som en resurs då vi kan sluta kretsloppet genom att tillvarata de näringsämnen som finns i avloppsvattnet såsom fosfor, kväve och kalium. Fosfor är en sinande källa men nödvändig för jordbruksproduktion och livsviktig för växter, djur och människor. Om vi skulle sluta kretsloppet genom att återföra fosfor från renat avloppsvatten till åkermark skulle vi hitta en hållbar hantering av denna framtidsfråga liksom minska behovet av mineralgödsel. Ett stort problem idag med spridning av avloppsslam på åkermark är förekomsten av förorenande ämnen som vi inte vill ska föras vidare till maten vi äter. Därför är det av intresse att arbeta för att skapa giftfria kretslopp och utveckla tekniker som kan filtrera bort oönskade ämnen och återföra växnäringsämnen på ett mer hållbart sätt än slam. Arbete med att utveckla långsiktiga spelregler för att skapa giftfria kretslopp pågår inom myndigheterna, bland annat redovisade Naturvårdsverket och Kemikalieinspektionen i december 2016 ett större regeringsuppdrag om just skapandet av giftfria resurseffektiva kretslopp. I slutet av april 2017 redovisades dessutom uppdrag om avancerad rening av avloppsvatten.

Avseende kontroller och uppföljning där slamspridning sker finns redan regelverk kring detta i form av Kungörelse SNFS (1994:2) med föreskrifter om skydd för miljön, särskilt marken, när avloppsslam används i jordbruket. Föreskriften i sin tur baseras på EG-direktiv 86/278/EEG som reglerar användningen av avloppsslam inom jordbruket just för att motverka skadliga effekter i miljön, djur och människor genom spridning av skadliga ämnen, samtidigt som en riktig användning av avloppsslam uppmuntras. Föreskriften detaljreglerar användningen och kontrollerna av slam.

Tyskland har en intressant lösning som bör tittas närmre på. Tyskland inför en lagstiftning som väntas träda i kraft vid årsskiftet 2018 om återföring av fosfor. Den lagen gör det obligatoriskt för större reningsverk (över 100 000 personekvivalenter) att inom tolv år eller mellanstora reningsverk (över 50 000 personekvivalenter) att inom 15 år återföra fosfor för att hindra spridning till vatten. Lagen skulle omfatta cirka 60 procent av avloppsslammet. I dagsläget sprids 26 procent av Tysklands avloppsslam på åkermark och denna siffra väntas bli halverad till följd av lagstiftningen. Samtidigt förbränns majoriteten av slammet idag utan att tillvarata fosfor medan den nya lagstiftningen möjliggör för spridning av avloppsslam alternativt spridning av fosfor från aska ur förbränt slam. Centerpartiets ingång är att spridning av slam på åkermark behöver ske utan spridning av tungmetaller, läkemedelsrester eller andra oönskade förorenande ämnen. Tysklands modell och resultat är därför intressant att följa i och med angelägenheten att tillvarata fosfor. Lösningar som presenteras av andra EU-länder är också därför intressant att följa.

Alliansregeringen införde ROT-avdraget som omfattade byte av avloppssystem, vilket minskade kostnaderna för den enskilde att byta avlopp. Den rödgröna regeringen har dock försämrat ROT-avdraget vilket ökar kostnaderna för de som måste byta sina avlopp. Det är väldigt olyckligt. ROT-avdraget borde återställas för att sänka kostnaderna för de som behöver byta sitt avloppssystem.

Partistämman beslutade att bifalla följande motion:

2.41.1 Centerpartiet arbetar för att ett system införs vid hanteringen av enskilda avlopp som på ett effektivt och hållbart sätt tar hänsyn till både fastighetsägaren och miljönyttan.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

2.38

2.39.1

2.39.2

2.39.3

2.39.4

2.39.5

2.39.6

2.39.8

2.39.9

2.39.10

2.40

2.41.2

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

2.39.7

Bioekonomi – motion 2.42

Motionären föreslår att:

2.42.1 Centerpartiet tydlig- och synliggör resursekonomi som ett eget sakområde tillsammans med energi, klimat och miljöpolitiken.

2.42.2 Centerpartiet tydlig- och synliggör ett ekonomiskt ramverk för bioekonomi, delningsekonomi och resurshushållning, t.ex. ”omväxtekonomi” som tankemässig kontrast till tillväxtekonomi baserad på konsumtion och resursförbrukning.

2.42.3 Centerpartiet ska driva ett paradigmskifte i samhällsplaneringen mot källsorterande avloppssystem som möjliggör att näringsresurser kan återföras till produktiv mark medan t.ex. tungmetaller, kemikalier och mikroplaster sorteras ut ur kretsloppet.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet anser att arbetet för minskad klimat- och miljöpåverkan går hand i hand med ekonomisk utveckling och tillväxt. En central del för att uppnå miljömässig hållbarhet är att ekonomin blir cirkulär med bättre resurshushållning, återvinning och mer biobaserade förnybara material och förnybar energi.

I stämmoprogrammet från 2015, Utveckla hela landet, beslutade Centerpartiet om att verka för framtagande av en nationell strategi för biobaserad samhällsekonomi. Detta har fortsättningsvis drivits i riksdagen i motioner. Likaså verkar vi för att underlätta både en cirkulär ekonomi och delningsekonomi. Egentligen är detta grundbultar i Centerpartiets historia och har alltid funnits med i politiken i form av strävan efter ett kretsloppssamhälle med slutna system och tillvaratagande av resurser.

Vi har ett stort behov av att bättre ta tillvara våra naturresurser och skapa biobaserade material och här har Sverige en god potential i och med innovativa företag och mycket skogsråvara. Likväl behöver vi förändra vårt sätt att konsumera genom att sluta kretsloppet och hämma den linjära konsumtionen av produkter samtidigt som skadliga ämnen utesluts ur kretsloppet. I takt med att delningsekonomi utvecklas behöver lagstiftning ses över för att underlätta delningstjänster. Detta har vi skrivit mer om i bland annat Centerpartiets kommittémotion i riksdagen 2016/17:2022 Biobaserat kretsloppssamhälle liksom i partistämmoprogrammet Miljöansvar och grön tillväxt.

När det gäller att återföra näringsresurser till produktiv mark är det viktigt att detta också sker där de skadliga ämnena såsom tungmetaller och kemikalier har filtrerats bort och därav behöver olika tekniska lösningar ses över då befintligt slam inte är tillräckligt renat för att återföras.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

2.42.1

2.42.3

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

2.42.2

Miljömål, klimat och art- och habitatskydd – motion 2.43, 2.44, 2.45, 2.46 och 2.47

Motionären föreslår att:

2.43.1 Centerpartiet verkar för en genomlysning av dessa kampanjer och hur de har beslutats.

2.43.2 Centerpartiet verkar för en genomlysning av strukturen på ansvaret för miljöarbetet nationellt i Sverige och att en effektiv och transparent organisering av miljöarbetet genomförs.

2.44.1 Centerpartiet arbetar fram ett tydligt förslag för ett framtida sammanhållet miljöarbete i Sverige.

2.44.2 Centerpartiet arbetar för ett nytt trovärdigt och hållbart ramverk för svensk miljöpolitik som ersätter nuvarande miljömålssystem.

2.45 Säkerställa ett starkt vetenskapligt baserat skydd för arter och habitat som stoppar verksamheter när det är motiverat föreslås därför att Centerpartiet skall verka för en förändring som medför att: - prövning enligt Europeiska art och habitatdirektivet av sökta verksamheter eller åtgärder skall baseras på en av utövaren finansierad vetenskapligt baserad utredning som bedömer sannolikheten för att verksamheten/åtgärden medför att arten/habitatet inte uppnår gynnsam bevarandestatus.

2.46.1 Centerpartiet verkar för att EU och Sverige får en miljöpolitik med en genomtänkt och sansad syn på hur vi ska kunna uppnå klimatmålet.

2.46.2 Centerpartiet verkar för att det görs en översyn av dagens miljömål vad avser avsättning till naturreservat, tolkningen av art- och habitatdirektivet och andra restriktioner som hindrar att skogen får brukas på ett sådant sätt att klimatmålet uppfylls.

2.46.3 Centerpartiet verkar för att alla åtgärder för att förhindra ett aktivt skogsbruk avbryts tills dess att översynen av dagens miljömål och hur vi ska uppnå klimatmålen är klara.

2.47 Centerpartiet snarast möjligt tillsätter en arbetsgrupp med uppdrag att föreslå ramar för Sveriges arbete med att hantera klimatförändringar.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet anser att Sverige ska vara ledande både i miljö- och hållbarhetsarbete. Vårt mål är att Sverige ska ha ett helt förnybart energisystem till år 2040, att Sverige till år 2040 ska vara fritt från nettoutsläpp av växthusgaser och att andelen förnybar energi i transportsektorn ska vara 30 procent år 2020 och att utsläppen i transportsektorn ska minska med 70 procent till 2030.

Centerpartiet anser att det bör göras en bred översyn och uppdatering av det svenska miljömålssystemet, med sikte på att omvandla dessa till en struktur som följer de globala hållbarhetsmålen, SDG:s vilket föreslås i partistämmoprogrammet Miljöansvar och grön tillväxt. De nya hållbarhetsmålen ska utan att sänka ambitionsnivån bättre överensstämma med den globala hållbarhetsagendan och integrera olika samhällsaspekter bättre. Hela systemet och uppföljningen effektiviseras så att resurser läggs på att nå resultat för miljö och hållbarhet snarare än rapportering och byråkrati. För att fungera långsiktigt bör de nya hållbarhetsmålen och deras tillhörande system ha brett stöd i riksdagen.

I Sverige har vi dessutom genom Miljömålsberedningens arbete tagit fram ett klimatpolitiskt ramverk som sätter tydliga mål och ramar för klimatarbetet fram till 2045, med andra ord finns en tydlig och enad bild om hur Sverige ska uppnå klimatmålet. Utifrån Centerpartiets ställningstagande om att vara fritt från nettoutsläpp av växthusgaser till 2040 så har man i Miljömålsberedningen enats om att Sverige till 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser. Som komplement till huvudmålet finns delmål på vägen i form av bland annat mål för utsläppen inom EU:s ansvarsfördelning, den så kallade ESR-sektorn, liksom för transportsektorn. De utsläpp i Sverige som kommer att omfattas av ESR-sektorn ska senast år 2030 vara minst 63 procent lägre än utsläppen år 1990. Högst åtta procentenheter av utsläppsminskningarna får ske genom kompletterande åtgärder. Senast år 2040 ska utsläppen i Sverige i ESR-sektorn vara minst 75 procent lägre än utsläppen år 1990. Högst två procentenheter av utsläppsminskningarna får ske genom kompletterande åtgärder. Växthusgasutsläppen från inrikes transporter (exklusive inrikes luftfart som ingår i EU:s utsläppshandelssystem, EU ETS) ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med år 2010. På EU-nivå pågår slutförhandlingarna kring en översyn av EU:s system för handel med utsläppsrätter. Översynen sträcker sig fram till 2030 men Europaparlamentet vill också se målsättningar som sträcker sig längre och där det finns tydliga utsläppsmål fram till 2050. Sverige och Centerpartiet fortsätter att vara aktiva på klimatområdet och ska fortsätta det arbetet.

EU:s art- och habitatdirektiv utgår från en situation för hotade arter som inte längre upplevs gälla. Detta och andra direktiv är i mångt och mycket uppdaterade. Centerpartiet vill se en justering av art- och habitatdirektivet och andra relaterade direktiv som innebär att ett antal

djur som omfattas av direktiven tas bort då de inte längre är hotade medan andra arter som är hotade idag inkluderas och att direktiven ändras för att bättre anpassas till regionala skillnader inom EU. Från partistämman 2013 fattades beslut om att Centerpartiet ska verka för att anpassa art- och habitatdirektiven till de regionala skillnader som förekommer inom EU med en justering av direktivens förteckning över hotade arter, genom att arter som är hotade idag inkluderas och arter som uppnått gynnsam bevarandestatus avförs. Sedan dess har Centerpartiet verkat för dessa förändringar.

Nyligen presenterade EU-kommissionen en översyn av unionens naturdirektiv där bland annat art- och habitatdirektivet ingår. Kommissionen konstaterade att direktiven fortsatt fyller en viktig funktion och att kommissionen inte har avsikt att föreslå en översyn. Däremot konstaterar man att det finns mer att göra för att se över implementeringen av art- och habitatdirektivet utifrån regionala skillnader. Här kommer kommissionen att inleda ett arbete. Centerpartiet menar fortsatt att förändringar i art- och habitatdirektivet behövs men ser positivt på att kommissionen i sitt arbete med implementering av direktivet avser ta större hänsyn till regionala förutsättningar.

Motionären lyfter också att prövning enligt EU:s art- och habitatdirektiv ska baseras på en vetenskapligt baserad utredning som är finansierad av den ansökande. Detta anser Centerpartiet är ett orimligt förfarande då det innebär ytterligare kostnader och hinder för utövaren som ansöker. Tillit till myndigheternas kompetens bör finnas. Däremot lyfter motionären också problematiken med olika tolkningar av art- och habitatdirektivet av berörda myndigheter. Sedan en tid tillbaka driver Centerpartiet en översyn av den svenska tillämpningen av art- och habitatdirektivet i och med att direktivet tycks tolkas olika hos berörda myndigheter.

För Centerpartiet är det viktigt med en rättssäker tillämpning av art- och habitatdirektivet som skapar balans mellan miljö och naturbruk. Att skydda värdefull natur och hotade arter är en central del i miljöpolitiken. Men för att naturvården ska vara långsiktigt hållbar behöver den bygga på legitimitet och delaktighet från de som berörs. Naturvården både förutsätter att ägande- och brukanderätten värnas och en balans mellan bevarande och brukande.

I riksdagen har Centerpartiet arbetat för att talerätten inte ska utökas, vilket regeringen kommer föreslå i kommande proposition om miljöbedömningar. Vi anser att avverkning av skog sköts bäst mellan markägare och berörda myndigheter och att den svenska skogen även fortsatt bör vårdas och brukas enligt principen ”frihet under ansvar”. Centerpartiet driver också på både mot regeringen och i Europaparlamentet i förhandlingarna om LULUCF (Land Use, Land-Use Change and Forestry), som är ett beräkningssystem för upptag och utsläpp av koldioxid, så att vi fortsatt ska kunna nyttja skogens resurser fullt ut på ett hållbart sätt.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

2.43

2.44

2.46

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

2.45

2.47

Naturskyddsarbete på Gotland - motion 2.48 och 2.49

Motionären föreslår att:

2.48 Uppdraget till Länsstyrelsen, skall vara att vid beslut om områden med natur- och kulturskydd, skall detta föregås av en social- och ekonomisk samhällsanalys. Denna skall sedan ligga till grund för beslutet.

2.49.1 En från staten oberoende granskning och utvärdering av det statliga naturvårdsarbetet och dess funktionalitet samt dess långsiktighet och kostnader i ett längre perspektiv genomförs på Gotland som ett lämpligt pilotlän, innan ännu mer mark pekas ut som Naturreservat eller Natura 2000.

2.49.2 En sådan granskning även kan belysa hur Länsstyrelsen i sitt fortsatta arbete bättre kan ta ett tydligare helhetsansvar d.v.s. att även värna om övriga areella näringars framtid på den gotländska landsbygden parallellt med det statliga naturvårdsuppdraget än vad som är fallet idag. Statlig naturvård måste kunna låta andra markanvändningsintressen rymmas och värdesättas samt i större utsträckning än idag lita på det enskilda markägandets betydelse och förmåga till långsiktig landskapsvård av Gotland samtidigt som vissa områden också används som naturresurs för den enskilde.

Partistyrelsens yttrande:

Gotland har på många sätt unika förutsättningar för både natur och människor. Genom samspelet mellan dem som bott och verkat där och naturen har ön formats genom århundradena. Den rika kalkstenen har alltid varit en grund för ön, för växter och djur, för gotlänningar och gutar. Men samtidigt som havet ger ön dess särart innebär det utmaningar för kommunikationer, företagande och jobb på ön. Tillsammans med jordbruk och besöksnäring utgör kalk- och cementindustrin en omistlig del av Gotlands näringsliv och den regionala utvecklingen.

Öns unika natur måste bevaras, och därför är redan i dag är, bland annat genom naturreservat, Natura 2000-områden och inte minst det generella och ofta utökade strandskyddet, stora områden skyddade.

Efter uppdrag från regeringen har länsstyrelsen på Gotland lämnat ett förslag om kraftigt utökade – 15 nya och tio utvidgade – Natura 2000-områden på Gotland. Länsstyrelsen på Gotland har varit mer ambitiös än andra länsstyrelser och föreslagit mer än vad EU begärt av Sverige.

Ett känt fall är beslutet om att inrätta Natura 2000-område vid Ojnare myr. Effekten av detta blir att planerad framtida kalkbrytning omöjliggörs. Detta är mycket oroande eftersom kalkbrytningen har stor betydelse inte bara för Gotland utan också som råvara för den svenska stålindustrin. Kalk- och cementindustrin på norra Gotland står för 75 procent den svenska produktionen. Tvingas den upphöra kommer dock behovet av kalk och cement inte att upphöra utan behöva ersättas av import. Ökad import av cement till Sverige leder alltså till ökade klimatutsläpp globalt.

Länsstyrelsens hantering har fått skarp kritik, såväl för bristfällig dialog med berörda som för kort remisstid och obefintlig konsekvensanalys. En enig regionstyrelse konstaterade bland annat: Kalken är en resurs för såväl Gotland som hela landets industri. Region Gotland ser ytterst allvarligt på de begränsningar av framtida utvecklingsmöjligheter som förslaget kan innebära. Varken norra Gotland eller Gotland som helhet har råd att mista arbetstillfällen. Kritiken delas av såväl fackförbund och näringsliv som markägare och enskilda. Trots denna massiva kritik valde länsstyrelsen att bortse från remissvaren och lämnade skyndsamt in sitt förslag till Naturvårdsverket. Naturvårdsverket överlämnade med drygt en veckas beredningstid, och utan ytterligare dialog med berörda på Gotland eller Region Gotland, sitt förslag till regeringen som därefter fattade beslut om att inrätta de aktuella områdena som Natura 2000 och införa dessa i EU:s system för skyddade områden.

Regeringens beslut om Natura 2000 har därefter prövats i Högsta förvaltningsdomstolen. I sin dom i juni 2017 konstaterade domstolen att beslutet visserligen påverkat de pågående processerna i Mark- och miljööverdomstolen men inte på ett sådant sätt att det kan anses strida mot gällande rätt. Beslutet om att inrätta Natura 2000 står därmed fast. Mark- och miljööverdomstolen kan därmed återuppta prövningen av själva täktillståndet.

Förslag om utökat skydd av områden måste övervägas noga. Behov av jobb, tillgång till och användning av vatten och mark måste balanseras. Negativa konsekvenser för natur, verksamheter och jobb måste så långt som möjligt undvikas. Både skyddade områden och verksamheter måste anpassas för att det ska vara möjligt att tillgodose alla behov. Det måste finnas plats såväl för företagande och jobb inom industri, gröna näringar och turism som för skydd av natur och grund- och dricksvatten. Detta kräver kunskap, helhetssyn och en nära dialog mellan statliga myndigheter, kommuner och regioner, företag och inte minst enskilda och markägare.

Partistyrelsen instämmer därför i motionärens yrkande om att vid beslut om områden med natur- och kulturskydd ska detta föregås av en samhällsekonomisk analys där också sociala aspekter inkluderas. Däremot behöver ändå en prioritering göras av de olika värdena vid beslut, och då är det inte säkert att de samhällsekonomiska aspekterna väger tyngst. Vilka aspekter som väger tyngst beror på processen och område som diskuteras. I stämmoprogrammet Miljöansvar och grön tillväxt konstateras även att det är viktigt att naturskyddet är dynamiskt och inte statiskt. Naturen, och hot och därmed skyddsbehov, utvecklas och förändras och naturskyddet måste ta höjd för sådana förändringar. Det är viktigt att tidigare beslut utvärderas och vid behov kan omprövas eller förändras för att se att de även fortsatt på ett effektivt sätt bidrar till att skydda värdefulla miljöer och ekosystem.

Partistämman beslutade att besluta att Centerpartiet verkar för:

Att vid beslut om områden med natur- och kulturskydd ska detta föregås av en samhällsekonomisk analys.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

2.48

2.49

Miljöförbättringar – motion 2.50

Motionären föreslår att:

2.50 Centerpartiet ska verka för att det tas fram Svensk Standard för framåtriktade miljöförbättringar.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet eftersträvar teknikneutrala lösningar och samhällsövergripande målsättningar. Sådana målsättningar inkluderar en minskning av utsläppen från transportsektorn liksom att sträva efter att skapa ett klimatneutralt samhälle. Dessa målsättningar fyller vi sedan med åtgärder, men i och med att målsättningarna är långsiktiga och tekniken utvecklas snabbt vill vi inte låsa in oss i åtgärder som enbart premierar en viss teknik. Samtidigt är det sällan en viss teknik ger lösningen på ett större samhällsproblem som exempelvis målet med ett klimatneutralt samhälle utan det kräver många olika tekniker, åtgärder och inkluderar flera energislag. Av dessa anledningar vill Centerpartiet inte verka för att införa svensk standard för miljöförbättringar.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

2.50

Fossilfria investeringar – motion 2.51 och 2.52

Motionären föreslår att:

2.51.1 Centerpartiet verkar för att Sveriges landsting och kommuner inför uppföljningsbara placeringsdirektiv för att upphöra att investera medel, direkt eller indirekt, i bolag i fossilbränslebolag.

2.51.2 Sveriges landsting och kommuner inom fem år vara fria från investeringar i fossilbränslebranschen.

2.52.1 Centerpartiet verkar för att Stockholms läns landsting och länets kommuner bildar en gemensam investeringsfond som samlar och administrerar ett stort antal miljöprojekt i syfte att underlätta för privata investeringar i lönsamma miljöåtgärder genom gröna obligationer.

2.52.2 Centerpartiet verkar för att fler regioner och kommuner i hela Sverige bildar liknande investeringsfonder.

Partistyrelsens yttrande:

Tidigare studier visar att det finns en kraftig ekonomisk övervärdering av olje-, kol- och gasreserver. Minst två tredjedelar av de fossila fyndigheterna måste lämnas orörda om världen ska klara åtminstone två graders-målet, det vill säga, att inte höja den globala medeltemperaturen mer än två grader. När hänsyn inte tas till att majoriteten av fossilreserverna inte kan utvinnas blir konsekvensen att många företags fossila kapital är mycket kraftigt övervärderat.

I partistämmoprogrammet 2013 Miljö och grön omställning fattades beslut om att klimatsäkra det svenska pensionskapitalet genom en långsiktigt hållbar förvaltning där övervärdering av tillgångarna i fossil energi beaktas, inför en framtid där fossil energi inte subventioneras. Att detta är något som beaktas även för Sveriges kommuner och landsting är eftersträvänsvärt. Centerpartiet vill dock beakta det regionala och lokala självstyret och det är inte heller rimligt att detta ska vara utfört inom fem år i och med kommuners olika förutsättning och resurser. Däremot bör kommuner och landsting sträva efter att klimatsäkra sitt kapital, likt Centerpartiets tidigare beslut avseende pensionskapitalet.

En grön obligation är en obligation där kapitalet är öronmärkt åt projekt som är miljövänliga i varierande grad. En grön obligation har samma egenskaper som andra investeringar med liknande villkor vad gäller risk, avkastning och lagstiftning med mera. Gröna obligationer utgör en liten del av obligationsmarknaden men intresset växer.

Stockholms läns landsting var Sveriges första landsting att emittera en grön obligation. Där har det varit ett framgångsrikt koncept. Motionärerna lyfter däremot de hinder och administrativa kostnader i att finansieringen bör gå till många mindre projekt vilket gör investeringar mindre attraktivt för större kapitalförvaltare.

I och med det växande intresset för gröna obligationer och i syfte att främja en hållbar finansmarknad har regeringen tillsatt en utredning som ska redovisas i slutet av 2017. I

utredningen ska man lämna förslag på hur marknaden för gröna obligationer kan utvecklas, hur man kan kanalisera kapital liksom ta fram exempel på projekttyper som kan finansieras med gröna obligationer.

Centerpartiet anser att gröna obligationer är en investeringsform att bejaka men det är inte upp till partistämman att avgöra vad eller hur Stockholms läns landsting och kommuner ska agera. Däremot är det positivt att följa resultaten från utredningen och att fler regioner och kommuner tar efter Stockholms läns landstings framgång.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:

Att Sveriges kommuner, landsting och regioner strävar efter att klimatsäkra sitt kapital.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

2.52.2

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

2.51

2.52.1

Inlagring av biokol - motion 2.53

Motionären föreslår att:

2.53 Energiskatt och koldioxidskatt ersätts med en koldioxidavgift som används till att finansiera ett ersättningssystem för inlagring av biokol i marken.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet ansåg på partistämman 2015 att tillförsel av biokol till jordbruksmark är en intressant metod med god potential enligt rapport från IPCC (2007). Tillförseln av biokol till jordbruksmark kan leda till såväl minskade utsläpp av växthusgaser som en ökad inlagring av kol i marken. Biokol som tillsätts på åkermark kan också höja markens vattenhållande förmåga, förbättra mullhalten, öka tillväxten av grödor och minska näringsläckage från marken enligt SOU 2014:50.

Inlagring av biokol kan dessutom ses som en kompletterande åtgärd som kan användas för att uppnå målet om klimatneutralitet. På så sätt kommer det troligtvis också innebära en prissättning som är i paritet med andra kompletterande åtgärder. Men hur en sådan prissättning eller system ser ut är i dagsläget svårt att säga, av flera anledningar.

Bland annat så saknas det idag kunskap om vilka effekter en ökad tillförsel av biokol till jordbruksmark får för att det ska vara möjligt att tillämpa metoden i stor skala enligt SOU 2014:50. I IPCC:s rapport utvärderas inte heller Sveriges potential som kolsänka. Och utifrån svenska förhållanden så saknas kunskap om vilka åtgärder för ökad kolinlagring som är mest effektiva. I SOU 2016:47 bekräftas de dåligt kända effekterna av inlagring i jordbruksmark varför också detta behöver utredas före förslag om styrmedel kan tillämpas.

En ytterligare aspekt är att den biomassa som används för framställning av biokol har ett alternativt användningsområde i form av annan substitution vilket bör tas hänsyn till vid utredning om ökad biokolanvändning.

Avseende att byta skatterna mot en koldioxidavgift så anser Centerpartiet att koldioxidbeskattningen är ett bra miljöstyrande verktyg och komplement till EU:s utsläppshandelssystem för att minska utsläpp av växthusgaser. Systemet med koldioxid- och energiskatt spänner över flera sektorer och energislag och syftet är att koldioxidskatten är en klimatstyrande skatt där man kan se indelningen som en klimatkompont för att minska och sätta ett pris på utsläppen. Energiskatten bör i sin tur kunna vara drivande för att få till stånd energieffektiviseringar.

Vidare är grundprincipen vid en skatteväxling att höja skatterna på det som är miljöskadligt och att sänka skatterna på arbete och inte att öronmärka pengar för särskilda ändamål då detta kan leda till att skattesystemet blir svårt att hantera, skapar osäkerhet kring finansiering och minskar handlingsutrymmet.

Av dessa anledningar är det därför inte aktuellt att verka för att ersätta hela energi- och klimatskattesystemet med ett subventionssystem för en potentiell klimatåtgärd där det saknas grund för hur, eller om, det skulle fungera under svenska förhållanden.

I och med att det kan finnas en potential för biokol att fungera som kompletterande åtgärd till att uppnå klimatmålen anser partistyrelsen att vi bör titta vidare på möjligheterna och riskerna för att öka inlagring av biokol i skogs- och åkermark. När Sveriges potential är känd är det av intresse att titta vidare på styrmedel.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

2.53

Skogens klimateffekt – motion 2.54

Motionären föreslår att:

2.54 Centerpartiet på nationell och EU nivå verkar för att den sk. Övertorneåmodellen inkluderas i uppdateringen av EU-ETS, 2020.

Partistyrelsens yttrande:

EU:s klimatarbete bygger på tre klimatlagstiftningar. Dels EU ETS (systemet för handel med utsläppsrätter) som inkluderar stora delar av industrin och energiproduktionen, dels bördefördelningsregelverket som täcker de sektorer som inte ingår i EU ETS (framförallt transporter, byggnader och jordbruket) och till sist LULUCF (En förkortning av Land Use, Land Use Change and Forestry och samlingsnamn för det regelverk som täcker utsläpp från och upptag av från dessa sektorer och markområden inklusive skogsbruksmark). Upptag av koldioxid från skogen beräknas i LULUCF sektorn där också eventuella krediter skapas - förslag finns på bordet om att delar av dessa krediter ska kunna användas i de sektorer som inte är inkluderade i EU ETS.

I februari 2017 röstade Europaparlamentet för att stärka systemet för handel med utsläppsrätter, EU ETS, ett arbete som Centerpartiet varit mycket drivande i. Just nu pågår förhandlingar mellan Europaparlamentet och ministerrådet vilket förväntas slutföras under hösten 2017. Starten på slutförhandlingar kring bördefördelningsbeslutet och LULUCF väntas i slutet av 2017.

Att genom växande och brukad skog binda koldioxid är en viktig del i att hantera klimatförändringarna. Det projekt som pågår i Övertorneå, att skapa ekonomiska incitament för skogsägare att sköta skogen med ökad tillväxt och därmed skapa klimatnytta, är en intressant utveckling för att höja produktionen i skogsbruket. Centerpartiet bejakar denna form av incitament som stärker principen om att förorenaren betalar och som driver på utvecklingen av det som skapar miljönytta. Skogen är en resurs med outnyttjad potential som vi värnar om att bruka utan att förbruka. Incitamenten som de privata skogsägarna får genom implementeringen av tillväxthöjande åtgärder kan bidra till att stärka bilden av Sverige som skogsnation. Åtgärderna skulle kunna innebära en ökad tillgång på skogsråvara och därmed ökade möjligheter för energiutvinning, textilframställning och andra innovativa lösningar på framtidens behov med hänsyn till principen om att bruka utan att förbruka. Samtidigt är det viktigt att vi när man nyttjar skogskrediter inte skapar incitament som gör att förändringstrycket i industrin minskar och att man hellre låter skogen stå än att nyttja råvaran eftersom man vill få så många krediter som möjligt.

Hanteringen av skogskrediter har sin grund i utformningen av LULUCF-lagstiftningen, där Centerpartiets målsättning har varit att säkerställa ett beräkningssystem som gör att vi fortsatt fullt ut kan nyttja våra skogliga resurser på det hållbara sätt vi gör idag. Vad gäller EU ETS, befinner vi oss i slutförhandlingarna och det är inte möjligt i detta skede att introducera nya element i förhandlingarna. Däremot är exempel som det i Övertorneå intressanta och bör analyseras vidare inför den regelbundet återkommande översynen av EU:s klimatlagstiftningar.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

2.54

Kartläggning av fossila subventioner - motion 2.55

Motionären föreslår att:

2.55.1 Centerpartiet jobbar för att ge Naturvårdsverket ett tydligt uppdrag om att mäta fossila subventioner.

2.55.2 Centerpartiet jobbar för att ge Naturvårdsverket i uppdrag att kontinuerligt göra en uppdatering av mätningen.

2.55.3 Centerpartiet jobbar för att ge Naturvårdsverket i uppdrag att presentera mätningarna av fossila subventioner i ett lättåtkomligt verktyg och över tid.

2.55.4 Centerpartiet jobbar för att ge Skatteverket i uppdrag att se över mätningarna och se om det finns områden där det fuskas.

2.55.5 Centerpartiet jobbar vidare med reformer för att minska och slopa fossila subventioner genom grön skatteväxling.

Partistyrelsens yttrande:

Var sjätte år sker en uppdatering och kartläggning av miljöskadliga subventioner. En förstudie gjordes 2005 som sedan uppdaterades 2011 och Naturvårdsverket fick i uppdrag i regleringsbrevet för 2017 att till 31 maj 2017 rapportera uppdatering och kartläggningen till regeringen. Detta publiceras då på Naturvårdsverkets hemsida och närmre detaljeringsnivå är upp till myndigheten själv att avgöra. Även internationella organisationer som OECD gör sådana kartläggningar på hög detaljeringsnivå och internationella jämförelser.

För Centerpartiet är grön skatteväxling en central del av både miljöpolitiken och den ekonomiska politiken. Högre skatter på miljöpåverkan matchas med skattesänkningar på inkomster, anställningar och investeringar. Det ger både bättre förutsättningar för svenska företag att bidra till svensk ekonomi och sysselsättning, samtidigt som utsläppen minskar när förorenaren får betala utsläppskostnaden. Genom att växla dessa med sänkt skatt på arbete sjunker de höga kostnaderna för att anställa och arbeta. På så sätt stärks svenska företag konkurrenskraft samtidigt som vi rustar svensk ekonomi för den globala gröna omställningen. Att minska och på sikt helt fasa ut subventioner av fossila bränslen och material är ett annat sätt att låta den som förorenar stå för hela kostnaden. För mer åtgärder och reformer som Centerpartiet verkar för hänvisas till stämmoprogrammet Miljöansvar och grön tillväxt.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

2.55.1

2.55.2

2.55.5

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

2.55.3

2.55.4

Biltvättsförbud - motion 2.56

Motionären föreslår att:

2.56.1 Centerpartiet vill förbjuda biltvätt på hårdgjord yta utan reningsteknik.

2.56.2 Centerpartiet vill att kommunerna ska ha rätt att införa lokala biltvättsförbud på hårdgjord yta utan reningsteknik.

Partistyrelsens yttrande:

Biltvätt på gatan innebär att olja, tungmetaller och andra miljöfarliga ämnen riskerar att läcka ut i naturen. Flera kommuner har försökt att införa förbud mot biltvätt på gatan på grund av att farliga ämnena följer med dagvattnet ut i våra vattendrag.

Enligt Naturvårdsverket är det i dag inte tillåtet för kommuner att införa generella förbud mot biltvätt på gatan då det inte finns lagmässigt stöd för sådana förbud. Däremot kan kommuner med stöd av 40 § femte punkten i förordningen (1998:89) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, meddela föreskrifter om skydd för ytvattentäkter och enskilda grundvattentäkter vilket innebär att det är möjligt för en kommun att förbjuda biltvätt på gatan i områden där det smutsiga tvättvattnet skulle kunna skada vattentäkterna.

Detta anses dock vara komplicerat och förtydligande kan behövas för att underlätta för kommuner att införa lokala biltvättsförbud om kommunen så anser att det behövs. Spridning av olja, tungmetaller och andra miljöfarliga ämnen vill vi inte heller ha i naturen och därför bör inte närheten till vattentäkt vara avgörande.

Partistämman beslutade att bifalla följande motion:

2.56.2 Att Centerpartiet vill att kommunerna ska ha rätt att införa lokala biltvättsförbud på hårdgjord yta utan reningsteknik.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

2.56.1

Sopimport – motion 2.57

Motionären föreslår att:

2.57.1 Belägga importerade sopor med en skatt för att inte konkurrera ut inhemsk råvara för svenska förbränningsanläggningar.

2.57.2 Soporna skall vara sorterade till brännbart material.

2.57.3 Införa regelbundna kontroller mot smittsamma sjukdomar främja konkurrenskraften för svenskt skogsavfall jämfört med importen.

Partistyrelsens yttrande:

Under de senaste åren har importen av sopor fördubblats i Sverige och utbyggnaden av förbränningsanläggningar är stor. Vi har större kapacitet att förbränna än vad vi har avfall och därför är det möjligt för Sverige att importera mycket avfall och tjäna pengar på det. Avfallsförbränning i Sverige, där energin tas till vara till fjärrvärme och med effektiv rökgasrening, är ofta ett mer miljö- och klimateffektivt alternativ än att avfallet läggs på deponi i andra europeiska länder även när effekten av transporten till Sverige räknas in.

Detta har bidragit till att stärka energiförsörjningen och minska deponier, men för Centerpartiet är det samtidigt självklart att försöka sluta kretsloppen och använda de resurser vi har på det mest effektiva sättet. Effektiva kretslopp och en hållbar återvinning av resurser är en viktig del av en grön omställning. En ökad utsortering av återvinningsbara material och att mer avfall tas tillvara som återvunna råvaror i nya produkter snarare än genom förbränning är viktigt. För att styra mot en ökad återvinning och mer resurseffektivitet verkar Centerpartiet för att en punktskatt på förbränning av avfall införs och har så föreslagit i bland annat budgetmotionen i riksdagen för 2016 och 2017. En sådan skatt bör omfatta allt avfall, för såväl hushåll som verksamheter, exklusive farligt avfall och utformas på ett sätt som garanterar att kostnaden tydliggörs för den som först lämnar ifrån sig avfallet. Liknande avgifter finns i flera andra EU-länder. Enligt Naturvårdsverkets statistik omhändertogs redan 6,7 miljoner ton avfall genom förbränning samtidigt som prognosen pekar mot ökade mängder.

Kontroller över avfallstransporter sker och är i bred samverkan mellan olika tillsynsmyndigheter som polisen, tullen, länsstyrelsen och miljökontor. Under senare år har antal stoppade avfallstransporter ökat vilket bedöms bero på en ökad tillsyn.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

2.57

Produkt- och materialåtervinning – motion 2.58

Motionären föreslår att:

2.58 Centerpartiet arbetar för att fokus flyttas från förpackningsinsamling till produkt- och materialinsamling som ett nytt steg i miljöarbetet.

Partistyrelsens yttrande:

Motionären föreslår en övergång från insamling av produkter till insamling av material.

Centerpartiet anser att insamling och återvinning behöver utvecklas och förbättras, bland annat behöver tydligare mål ställas på service, information och enkelhet för hushåll och företag. I stämmoprogrammet Miljöansvar och grön tillväxt konstateras att principen om producentansvar bör behållas och utvecklas, bland annat till fler produktgrupper.

Partistämman i Falun 2015 ställde sig också bakom förstärkt och utvecklat producentansvar med högre mål för insamling, återvinning och service för hushållen samt stärkt inflytandet för kommuner. Alliansregeringen beslutade om flera reformer i denna riktning men dessa har inte genomförts av nuvarande regering som istället låtit utreda frågan återigen. Det har lett till att nödvändiga förbättringar och investeringar för hushåll och miljön uteblivit.

När det gäller frågan om materialinsamling så anser partistyrelsen att en central aspekt av effektiv återvinning av material som nya råvaror är att olika typer av material inte blandas på fel sätt. Det är stora skillnader i innehållet i olika typer av plast och om olika typer plast från till exempel livsmedelsförpackningar, elektronik eller plastprodukter i en ström innebär att det i praktiken enda sättet att ta om hand den insamlade blandade plasten är att förbränna den. I Sverige har vi idag fungerande återvinningskedjor med över 90 procents återvinning av tidningar och glas som bygger på att färgat och ofärgat glas hålls åtskilt även från dricks- eller fönsterglas, samt att tidningar inte blandas med annan typ av papper. Materialet i en bok är annorlunda från det i en tidning eller kartong, med färger, lim och kemikalier och att blanda de olika typerna av papper innebär att tidningspappret inte som idag kan bli nytt tidningspapper och kartongen inte ny kartong. En ökad insamling av material snarare än produktgrupper och eller efter användningsområden för materialet riskerar att försämra återvinning och miljöresultat.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

2.58

Klimatet – motion 2.59

Motionären föreslår att:

2.59.1 Centerpartiet skall ha ett tydligt budskap om att hela samhället skall ställa om så fort det går. Landsbygden behöver bli av med fossilbränslena snabbare för sin utvecklings skull.

2.59.2 Centerpartiet arbetar för ett särskilt landsbygdspaket som syftar till att just öka hastigheten i omställningen med att ta sig förbi svårigheterna. Infrastruktur för bränslen och tillverkningen ska ingå i planerna.

2.59.3 Partistämman uttalar sitt stöd för att partiledningen kan vara tydligare och ta fram en särskild landsbygdstrategi kring fossilsamhällets omställning.

2.59.4 Landsbygden får ett särskilt omställningspaket för att ekonomiskt både klara kostnaden men också skapa intäkter genom omställningen. På så sätt kanske kostnadsneutralt om det går för Sverige.

2.59.5 Centerpartiet skall ta fram en forsknings och entreprenörsstrategi, med påföljande lagstiftning för att utnyttja det affärsmässigt intressanta teknikskiftet som kommer.

Partistyrelsens yttrande:

I stämmoprogrammet Miljöansvar och grön tillväxt lyfts en rad åtgärder för att främja omställningen till förnybar energi.

Centerpartiet har ett tydligt budskap om att hela samhället ska ställa om. Det vi dock ofta påpekar är att olika delar av landet har olika förutsättningar för att ställa om.

Landsbygden har en enorm potential att inom jord- och skogsbruket producera insatsvaror som kan ersätta fossila råvaror. En övergång till en cirkulär ekonomi och ett biobaserat samhälle skapar dessutom arbetstillfällen inom de gröna näringarna och ökar Sveriges försörjningstrygghet inom såväl livsmedels- som energisektorn. Det är viktigt att denna utveckling stimuleras genom långsiktiga spelregler som gynnar investeringar.

Övergången från en fossilbaserad ekonomi till ett förnybart och biobaserat samhälle innebär också stora möjligheter för jobb, tillväxt och utveckling inte minst i Sverige. Det är därför av stor vikt att skapa rätt förutsättningar och innovationsvänligt samhällsklimat för minskad klimatpåverkan.

Forskning, innovation och teknikutveckling behövs i en rad sektorer från produktion, distribution och lagring av energi, för smarta fossilberoende transporter, till jordbruk, hälsa och ekonomi. Inte minst finns stort behov av sektorsövergripande arbete så att ny kunskap

och teknik kombineras med politik och ekonomi där tekniken kan samspela och förstärka med nya affärsmodeller, investeringar och beteenden.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

2.59.1

2.59.5

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

2.59.2

2.59.3

2.59.4

Övergödning och hästnäring – motion 2.60

Motionären föreslår att:

2.60.1 Centerpartiet begär en utredning vad som kan göras för att komma till rätta med hästnäringens påverkan på övergödningen.

2.60.2 Centerpartiet därefter lägger förslag i riksdagen om behövliga åtgärder.

Partistyrelsens yttrande:

Svenskt lantbruk ligger långt i framkant när det gäller miljö- och klimatarbete. FN:s hållbarhetsmål är en möjlighet för Sverige som matnation att leverera produkter av hög kvalitet, säkerhet, djurskydd och miljöhänsyn till konsumenter i både Sverige och i utlandet. Samtidigt måste arbetet mot ett än mer hållbart jordbruk fortsätta, med insatser för minskat växtnärläckage, minskad användning av kemiska bekämpningsmedel samt ökad biologisk mångfald. Miljöpåverkan från hela jordbruket behöver minska och åtgärder tas därför fram som inte enbart är relaterat till en djurart eller en viss näring.

Exempelvis har Centerpartiet under alliansregeringen inrättat LOVA-bidraget som går till åtgärder för att bland annat minska övergödning. Detta bidrag har vi därefter permanentat och vill se en fördubblad höjning på. Landsbygdsprogrammets miljöersättningar är också en nyckelåtgärd för att minska näringsläckaget. Arbetet med att bland annat anlägga fler våtmarker och kantzoner samt anpassa gödningen efter grödans behov har varit mycket viktigt i sammanhanget, liksom satsningarna inom projekt såsom Greppa Näringen.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

2.60

Invasiva arter - motion 2.61

Motionären föreslår att:

2.61.1 Centerpartiet initierar ett arbete för att stärka och förenkla möjligheten anmäla inkräktande av främmande arter i lokala ekosystem.

2.61.2 Centerpartiet vidare verkar för att underlätta tillämpningen av beslut om avlägsning av sådana arter.

Partistyrelsens yttrande:

Invasiva främmande arter innebär hot mot vår naturliga biologiska mångfald och kan även innebära hälsorisker och ha socioekonomiska konsekvenser när de sprids och etableras i vår flora och fauna. I miljö kvalitetsmålet ”Ett rikt växt- och djurliv” ingår etappmålet om invasiva främmande arter, ett mål som inte bedöms nås till 2020.

Ett arbete pågår just nu för att implementera en ny EU-förordning 1143/2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter (IAS). Denna förordning ger en juridisk grund för att förebygga, minimera och mildra de negativa effekterna av invasiva främmande arter.

Inom EU har 37 arter listats som invasiva främmande arter och sedan är det upp till de enskilda medlemsländerna att ta fram en egen lista över invasiva främmande arter. Det bedöms finnas cirka 12 000 invasiva främmande arter i EU. För de arter som redan finns på listan och som redan har stor spridning i landet finns dock inget krav på utrotning, och ofta kan själva avlägsnandet av en invasiv art utgöra det största problemet. Däremot så har Sverige och övriga medlemsländer 18 månader på sig att ta fram ett hanteringsprogram och eventuellt vidta särskilda åtgärder för att förhindra en ytterligare spridning av arterna i landet. Medlemsländerna har ytterligare skyldigheter i samband med implementering av EU-förordningen. Nämligen att ta fram tillståndssystem, övervakningssystem, göra offentliga kontroller och identifiera arter med stor spridning som nämnts ovan. Lagändringar med mera väntas träda i kraft tidigast hösten 2017.

I och med att ett omfattande arbete pågår för hantering av invasiva främmande arter anser partistyrelsen att ytterligare åtgärder inte behöver vidtas i dagsläget, men bevakar implementeringen av ovannämnda förordning. Fortsättningsvis bedömer Centerpartiet att det är viktigt att förebygga invasiva arters etablering, att få till stånd en bra uppföljning och övervakning när främmande arter når den svenska naturen och att förbättra skyddet för hotade arter och biotoper i och med att en rik biologisk mångfald kan mildra problem när en främmande art introduceras.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

2.61

Lokala miljöregler - motion 2.62

Motionären föreslår att:

2.62.1 Centerpartiet ska verka för att nationell lagstiftning möjliggör utsläppsfria zoner enligt miljöklass III.

2.62.2 Centerpartiet ska arbeta för att svensk lagstiftning tillåter differentierade parkerings- och trängselavgifter.

Partistyrelsens yttrande:

I stämmoprogrammet Miljöansvar och grön tillväxt bekräftas de åtgärder som motionären lyfter. Kommuner och regioner som vill använda ekonomiska styrmedel så som trängselskatter och miljöavgifter, eller andra lokala miljö- eller trafikregler ska kunna göra det. Det ska vara tillåtet att utforma regler och avgifter efter miljöprestanda och råda över eventuella intäkter som dessa ger. Det inkluderar att styra parkeringsavgifter kan minska trafiken och styrmedel utformas för att gynna effektiva mobilitetslösningar så som bilpooler. Dessutom bör rådande parkeringsnormer ses över och människor och företag själva, snarare än politiker, bestämma om och betala för p-platser. Parkeringsplatser bör i ökade utsträckning prissättas utifrån efterfrågan för att optimera utnyttjandet. Krav på antal p-platser kan också ersättas med krav mobilitetslösningar där integrerade smarta tjänster som kombinerar kollektivtrafik, hyrcykel och bilpooler kan användas i en samlad funktion utifrån aktuella behov.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

2.62

Miljöprövning - motion 2.63

Motionären föreslår att:

2.63 Centerpartiet verkar för att målsägare m.fl. skriftligen skall meddelas om beslut från tillståndsgivande myndigheter och instanser i miljöprövningsärenden.

Partistyrelsens yttrande:

Vid prövning av ärenden samt vid beslut i tillstånd ska Länsstyrelsen kungöra detta i ortspress för möjlighet att yttra sig i ärendet eller överklaga beslut. I Naturvårdsverkets vägledning till Länsstyrelser meddelas också att sökande eller annan part ska underrättas vid beslut samt tillvägagångssätt för överklagan om beslutet går emot den sökande eller annan part. Det står däremot inget om hur detta ska meddelas.

Länsstyrelser har olika praxis för hur man meddelar beslut till målsäganden samt de som lämnat yttrande i ärendet, men många gör detta skriftligen.

Krav vid underrättelse om beslut regleras i Förvaltningslagen 21 §. För närvarande pågår ett förändringsarbete av Förvaltningslagen men det är oklart om eller hur 21 § påverkas.

Fortsättningsvis anser Centerpartiet att det är rimligt att prövningsärenden och beslut kungörs i ortspress även framöver. Samtidigt är det också rimligt att de som har yttrat sig i ärendet meddelas direkt. Hur detta bäst bör gå till är upp till varje enskild länsstyrelse att avgöra.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

2.63

Alunskiffer – motion 2.64

Motionären föreslår att:

2.64 Berörda kommuner ges vetorätt mot all prospektering i alunskiffer med hänvisning till de allvarliga miljökonsekvenser en brytning i denna bergart innebär.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet har sedan tidigare tagit ställning mot uranutvinning och anser även att det kommunala vetot som finns för uranbrytning bör utsträckas till att även omfatta prospektering i alunskiffer. Dessa beslut har fattats på tidigare partistämman. Centerpartiet fortsätter att driva denna fråga i riksdagen. Således finns redan det beslut som motionären önskar. Motionen anses därmed besvarad.

Partistämman beslutade att anse följande motion besvarad:

2.64

Nobelpris till klimatforskning – motion 2.66

Motionären föreslår att:

2.66.1 Centerpartiet arbetar för att ett Nobelpris utdelas årligen till klimatforskare.

2.66.2 Förslaget överlämnas till ansvariga för Nobelpriset, Nobelstiftelsen.

Partistyrelsens yttrande:

Partistyrelsen instämmer i att frågan är mycket angelägen och är en verklig ödesfråga. Däremot konstaterar vi att Nobelstiftelsen är en självständig stiftelse, med stiftelseverk som styr vad priset ska gå till. Nobelpriset är eller bör vara något som styrs av politiken oavsett hur angelägen sakfrågan är. En central del i Nobelprisets starka ställning är just att det är forskarsamhället som avgöra vem som tilldelas priset i de olika kategorierna. Den starka vetenskapliga förankringen är något som bör värnas. Vidare kan konstateras av stora delar av klimatforskningen falla inom ramen för nobelpris i så väl kemi, fysik och ekonomi, och att FN:s vetenskapliga klimatpanel tilldelades Nobels fredspris 2007. Det finns även andra priser och utmärkelser både i Sverige och internationellt som kan och har tilldelats delar av klimatforskningen.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

2.66

Tillståndsprocess för vindkraft – motion 2.67

Motionären föreslår att:

2.67.1 Centerpartiet ska verka för att enstaka vindkraftverk och mindre vindkraftsparker får en enklare tillståndsprövning.

2.67.2 Centerpartiet ska verka för att tillståndsgivningen för vindkraftsprojekt av alla storlekar behandlas utifrån ett positivt perspektiv där tillstånd beviljas förutsatt att det inte bevisligen föreligger konkreta hinder.

2.67.3 Centerpartiet ska verka för att det inte ska vara helt kostnadsfritt, utom i första instansen, att överklaga ett beslut.

Partistyrelsens yttrande:

Centerpartiet bejakar och uppmuntrar utbyggnaden av förnybar energi. Den förnybara energin är en grundpelare i det svenska energisystemet och det är därför vi drivit på för en förlängning av elcertifikatsystemet och andra regelförenklningar som stimulerar en ökad utbyggnad av småskalig kraftproduktion, till exempel vindkraft. I alliansregeringen genomförde vi även

förändringar för att förenkla och påskynda tillståndsprocessen vid ansökan om tillstånd för att upprätta vindkraftverk. Trots detta är tillståndsprocessen fortfarande lång. Därför kan det finnas skäl att genomföra ytterligare förändringar för att underlätta tillståndsprocessen. I stämmoprogrammet Miljöansvar och grön tillväxt betonas behovet av en generell översyn av tillståndsprocesser för att göra dessa mer effektiva, och i sådana reformer bör även regler och prövning av vindkraftsetableringar inkluderas. Centerpartiet vill dock behålla det kommunala vetot vid vindkraftsetableringar men det är viktigt att beslut ges inom rimlig tid och alltid motiveras. Centerpartiet anser även att all vindkraft ska behandlas lika, och vi förespråkar därför generella regler och inte specifika regler för enskilda verk. Det är dock viktigt att påpeka tillståndsprocessen finns till för att ta hänsyn till berörda intressen och säkerställa att det sker en rättssäker och omsorgsfull prövning vid nya vindkraftsetableringar. Det är viktigt att alla som berörs i ett ärende har lika möjlighet att få sin sak prövad. Införandet av särskilda avgifter riskerar att missgynna framförallt enskilda personer och ideella föreningar och är därför olämpligt.

Partistämman beslutade att avslå följande motion:

2.67